

Катехиза для молоді на Тиждень Виховання 2022

«Охрещені та щасливі»

Мета:

навчальна - поглибити знання молодих людей про християнську концепцію щастя та щасливого життя людини, показати християнство як покликання до радості; розвивальна – розвивати асоціативне мислення та емоційний інтелект, вміння аналізувати свої емоції та почуття;

виховна - виховувати пошану до сакраментального життя, спонукати жити глибиною Таїнства Хрещення.

Обладнання: Святе Письмо, Катехизм Католицької Церкви, християнські листівки, аркуші з роздрукованими цитатами святих про щастя, аркуші з зображенням символів і пробразів Хрещення, відео "Абетка католика. Заповіді блаженства", дошка, маркери/крейда, схема вірша "Сенкан", проектор.

Хід заняття:

Вступ

1. Вправа на знайомство "Ім'я та прикметник"

Перший учасник називає своє ім'я та прикметник на ту ж букву. Наприклад, великий Володимир або прекрасна Поліна. Кожен наступний учасник спочатку повторює ім'я і прикметник попереднього учасника, а потім називає своє ім'я та прикметник.

Якщо група вже знайома між собою, це перша зустріч після канікул, то можна почати катехизу вправо "Незакінчене речення". Кожен з учасників продовжує речення "Я не хочу хвалитися, але я влітку..." і говорить, чим йому запам'яталися канікули.

Актуалізація опорних знань

2. Вправа «Снігова куля»

Молоді люди по черзі кажуть по реченню про Таїнство Хрещення, те, що приходить на думку, пригадується з вивченого, можна використовувати невеликий м'ячик, щоб учасники так передавали естафету один одному.

Наприклад: хрестять дітей, отримуєш хрещених батьків; на Хрещенні дають білий одяг; хрещення приймається один раз, для хрещення необхідна вода тощо.

Засвоєння нових знань, умінь та навичок

3. Вправа "Символи та образи хрещення"

Катехит показує картинки з зображенням різних символів та прообразів Хрещення (дар, вода, купіль, печатка, Святий Дух, білі шати, перехід через Червоне море, хрещення Ісуса, занурення, помазання єлеєм), юнаки та дівчата намагаються пояснити, що вони означають, катехит додатково коментує. Всі зображення катехит кріпить на дошці.

Дар - бо дається тим, що нічого не приносять; благодать - бо дається навіть тим, що борги мають; занурення — бо гріх похований у воді; купіль — бо обмиває; помазання - бо воно є священним і царським (бо їх помазувалося); печать - бо оберігає нас і є знаком Божої влади» (Св. Григорій Назіянський, Проповіді, 40, 3-4).

Перехід через Червоне море, що є правдивим визволенням Ізраїля з єгипетської неволі, заповідає визволення через Хрещення:

«Ти вчинив, що Авраамові діти перейшли Червоне море по сухому дні моря, щоб народ, звільнений з фараонової неволі, провіщав народ охрещених». (Римський Мисал, Надвечір'я Пасхи, 42, Благословення хрещальної води.)

Господь наш добровільно прийняв Хрещення св. Івана, призначене для грішників, щоб «здійснити всяку правду» (Мт. 3,15). Цей вчинок Ісуса є виявом Його «применшення» (Флп. 2,7). Дух, який ширяв над водами першого творення, зійшов тоді на Христа, випереджуючи нове творення, і Отець показує Ісуса як Свого «Сина улюбленого» (Мт. 3,16-17).

Святе Хрещення є основою всього християнського життя, дверима духовного життя (vitaе spiritualis ianua) і дверима, які відчиняють доступ до інших святих таїнств. Через Хрещення ми звільняємося від гріха і відроджуємося як діти Божі, стаємо членами Христа і, вщеплені в Церкву, стаємо учасниками її місії. Саме це таїнство відкриває доступ до надприродного щастя, яке ми вже можемо скуштувати за земного життя, а вповні пізнаємо в Царстві Небесному.

4. Вправа на поділ на групи «Листівки»

Розріжте християнські листівки на 2 – 6 частин. Роздайте їх учасникам і запропонуйте об'єднатися в групи, склавши з частин цілі листівки. Листівок має бути стільки скільки ви бажаєте утворити груп.

5. Вправа «Золоті думки святих»

Кожна група отримує цитату Святого про щастя, обговорювати її протягом 5 хвилин, згодом читає і коментує для всієї аудиторії. (Додаток 2)

Секрет щастя полягає в тому, щоб жити кожною миттю й дякувати Богу за все, що Він у своїй доброті посилає нам щодня. Втіха, солодкість і захоплення тепер незрівнянно більші від тих, що супроводжували попередню молитву. Вода благодаті піднімається прямо до уст душі. Її так багато, що душа перебуває в сум'ятті. Вона лише може бажати насолоджуватися цією найвищою славою.

(Св. Джанна Беретта Молла)

Я не бажаю, щоб створіння мали наді мною хоч якусь владу чи володіли хоч частинкою мого серця, моєї любові. Я хочу все віддати Ісусові, бо Він дав мені благодать зрозуміти, що тільки Він - досконале щастя.

(Св. Тереза від Дитяти Ісус)

Я був нещасний, як і кожна душа, яка пов'язана з любов'ю до смертних речей; коли вона їх втрачає, вона розривається на шматки, і саме тоді вона усвідомлює те нещастя, яке було в них ще до того, як вона їх втратила. Господи, Ти створив нас для Себе, і серце наше неспокійне поки не спочине в Тобі.

(св. Августин)

Щасливій людині потрібні друзі... і не для того, щоб мати з них користь, і не для того, щоб захоплюватись ними, а для того, щоб творити добрі справи для цих друзів. Коли в спільноті кожен ділиться своєю радістю, щастя кожного збільшується, тому що кожен додає вогню іншому полум'ю.

(св. Тома Аквінський)

Коментар катехита

Папа Франциск у своєму повчанні "Радійте й веселіться" підкреслює, що щастя - це синоніми до понять "блаженство" і "святість". Тільки завдяки зустрічі або повторній зустрічі з Божою любов'ю, яка стає радісною дружбою, ми звільнюємося від ізольованої совісті й зосередження на собі. Ми стаємо повністю людьми, долаємо людські обмеження, коли дозволяємо Богові підняти нас понад нас самих, щоб збагнути свою істинну сутність і

призначення, щоб служити Богу та ближнім. І саме це робить нас справді щасливими: реалізація свого покликання, близькі стосунки з Богом, спільнота Церкви.

6. Вправа "Інтерв'ю з автором"

Християнське бачення щастя знаходиться в євангельських блаженствах, вимовлені Ісусом у Нагірній Проповіді. Цікавим є значення слова «блаженний», яким розпочинається кожне із восьми блаженств. В оригінальній мові використаний термін не вказує «на когось, хто має набитий шлунок чи насолоджується життям», але на людину, «що перебуває в стані благодаті, що зростає в Божій благодаті, чинить поступ на Божій дорозі», якою є терпеливість, вбогість, служіння іншим, утішення.

Катехизм Католицької Церкви каже, блаженства є нашою відповіддю на природне прагнення щастя, яке походить від Нього і тільки Він може це прагнення заспокоїти (пор ККЦ 1718). Тобто тільки Він, Господь, є джерелом щастя. Він стає нашими дверима, проходячи через які, ми йдемо до щастя.

Читання відповідного уривка (Мт 5,1-12) або перегляд відео "Абетка католика: заповіді блаженства": <https://youtu.be/UmGFDU1Wixw>

Блаженні вбогі духом, бо їхнє Царство Небесне.

Блаженні тихі, бо вони успадкують землю.

Блаженні засмучені, бо будуть утішені.

Блаженні голодні та спрагли справедливості, бо вони наситяться.

Блаженні милосердні, бо вони зазнають милосердя.

Блаженні чисті серцем, бо вони побачать Бога.

Блаженні миротворці, бо вони синами Божими назвуться.

Блаженні переслідувані за правду, бо їхнє Царство Небесне.

Блаженні ви, коли вас будуть зневажати, гонити та виговорювати всяке лихо на вас, обмовляючи мене ради.

Радійте й веселіться, бо нагорода ваша велика на небі.

Здійсняться вони в небі для тих, які прагнуть Бога. В очах світу вони нещасливі, а насправді вони благословенні й щасливі. На віки їх прагнення осягнуло остаточну ціль.

Катехит пропонує комусь з молодих людей побути Ісусом, якого запросили на прес-конференцію, темою якої є заповіді блаженства. Він сідає

за стіл перед аудиторією. Всі інші учасники журналісти, які задають йому питання щодо теми.

Якщо в юнаків та дівчат бракує знань чи сміливості, роль Ісуса може виконати сам катехит.

Приклади запитань:

- Що означає "вбогі духом"?
- Яка нагорода чекає на тих, хто дотримується цих заповідей?
- Яких людей можна назвати чистими серцем?
- Як впізнати миротворців?
- Якщо мене не переслідуватимуть, я не буду головним і т. п. чи можу я бути щасливим?

Після вправи задати запитання автору, чи було складно відповідати, яке питання було найскладнішим? Чи залишилися ще питання в аудиторії?

Закріплення вивченого матеріалу

Під час виступу у Тбілісі Папа Франциск зазначив, що сьогодні є необхідним "помазання серця", яке не позбавляє людину проблем і труднощів, але дарує силу любові, що допомагає переносити біль у мирі: "отримати й нести Боже утішення - це місія Церкви" і кожного з нас.

7. Вправа "Лист утішення"

Великою небезпекою для сучасної української молоді є перманентний смуток, зумовлений відчуттям невдоволення собою і своїм життям. Цей смуток загострився ще більше через трагічні події у нашій державі, коли жахіття війни, смерть, страждання, несправедливість, страх звідусіль оточують нас. Ця небезпека, реальна і постійна, переслідує також і віруючих молодих людей. Багато юнаків та дівчат переживають розчарування, знеохочення до життя. Вони віддаляються від гідного й повного життя, життя у Святому Духові, яке проростає з серця воскреслого Христа.

У Апостольській адгортації "Радість Євангеліє" папа Франциск звертає увагу, що "Коли внутрішнє життя зачиняється у власних смутках, то вже немає місця для інших", вже не звертаємо уваги на потребуєчих, не чуємо Божий голос, вже не відчуваємо солодку радість від Його любові, вже не палаємо ентузіазмом чинити добро.

Кожна група отримує завдання написати лист утішення до своїх однолітків, які опинилися в складних життєвих обставинах, надихаючись думками, які

були почуті під час заняття. Що порадите їм, як не впадати в розпач та знеохочення?:

- 1) до воїнів, юнаків та дівчат, які боронять нашу Батьківщину;
- 2) до тих, хто втратив домівку через воєнні дії;
- 3) до молодих біженців, які перебувають за кордоном, змушені залишити своїх рідних та друзів, переживати розлуку з коханими ;
- 4) до тих, хто втратив працю

Дуже важлива стриманість і щирість. У листі-утішенні не потрібно вживати багато слів. Просто дайте зрозуміти, що ви щиро висловлюєте слова співчуття і підтримки. Використовуйте ті думки, які сьогодні нагадали Вам про багатства, отримані нами щодня від Бога і наших ближніх.

Якщо комусь поруч погано, не бійтеся витратитися. Не шкодуйте часу, сил, грошей на підтримку. Людина, яка робить добро, не втомлюється від цього. Господь дає сили на допомогу ближнім.

Кожен пише лист особисто, за бажанням може зачитати.

Бесіда

- 1) Чи потрібно писати такі листи?
- 2) Чи легко було підібрати слова?
- 3) А ви хотіли б отримати лист-утішення?
- 4) Як ще ми можемо підтримати один одного і людей, які опинилися в складних життєвих обставинах?

Узагальнення вивченого матеріалу

8. Вправа "Сенкан" до слова "щастя"

Сенкан — це вірш, що складається з п'яти рядків. Слово "сенкан" походить від французького слова "п'ять" і позначає вірш у п'ять рядків.

1 рядок має містити слово, яке позначає тему (звичайно, це іменник).

2 рядок – це опис теми, який складається з двох слів (два прикметники).

3 рядок називає дію, пов'язану з темою, і складається з трьох слів (звичайно, це дієслова).

4 рядок є фразою, яка складається з чотирьох слів і висловлює ставлення до теми, почуття.

5 рядок - синонім до с слова у 1 рядку.

Наприклад:

Щастя
Нескінченне тихе
Любить ділиться утішає
Бути в Божій благодаті
Блаженство

9. Молитва за священників, які уділили нам Хрещення та інші таїнства.

Всемогутній і Вічний Боже, зволи поглянути на обличчя Твого Христа, Вічного Первосвященника, і з любові до Нього, помилуй Своїх священників. Бережи живим у них вогонь Своєї Любові. Тримай їх близько біля Себе, щоб ворог не міг здобути над ними перемогу. А понад усе я довіряю Тобі священника, який охрестив мене, того, який відпускав мої гріхи, і тих, чиї Літургії я відвідував і які давали мені Твоє Тіло і Кров у Святому Причасті; тих, які підбадьорували і вчили мене, які допомагали мені і потішали мене, усіх священників, яким я маю бути вдячний.

О Ісусе, тримай їх близько біля Свого Пресвятого Серця і даруй їм рясні благословення зараз і у вічності. Амінь.

Отче наш.. Радуйся, Марія... Слава Отцю...

Домашнє завдання

Спробу з'ясувати дату Вашого Хрещення

Література

1. Святе Письмо
2. Катехизм Католицької Церкви
3. Радість Євангелія. Апостолське повчання Святішого Отця Франциска. - Львів: "Свічадо", - 2014, 224 с.
4. Радійте й веселіться. Апостолське повчання Папи Франциска про покликання до святості. - Львів: "Місіонер".
5. "Історія однієї душі", Свята Тереза від Дитяти Ісус, - Київ: "Кайрос", - 2010.
6. Щастя в християнстві: <https://www.ofm.org.ua/library/pro-shchastia-3.html>

Додаток 1

Додаток 2

Секрет щастя полягає в тому, щоб жити кожною миттю й дякувати Богу за все, що Він у своїй доброті посилає нам щодня. Втіха, солодкість і захоплення тепер незрівнянно більші від тих, що супроводжували попередню молитву. Вода благодаті піднімається прямо до уст душі. Її так багато, що душа перебуває в сум'ятті. Вона лише може бажати насолоджуватися цією найвищою славою.

(Св. Джанна Беретта Молла)

Я не бажую, щоб створіння мали наді мною хоч якусь владу чи володіли хоч частинкою мого серця, моєї любові. Я хочу все віддати Ісусові, бо Він дав мені благодать зрозуміти, що тільки Він - досконале щастя.

(Св. Тереза від Дитяти Ісус)

Я був нещасний, як і кожна душа, яка пов'язана з любов'ю до смертних речей; коли воно їх втрачає, воно розривається на шматки, і саме тоді воно усвідомлює те нещастя, яке було там ще до того, як воно їх втратило. Господи, Ти створив нас для Себе, і серце наше не спокійне поки не спочине в Тобі.

(св. Августин)

Щасливій людині потрібні друзі... і не для того, щоб мати з них користь, і не для того, щоб захоплюватись ними, а для того, щоб творити добрі справи для цих друзів. Коли в спільноті кожен ділиться своєю радістю, щастя кожного збільшується, тому що кожен додає додає вогню іншому полум'ю.

(св. Тома Аквінський)

Завжди пам'ятай у своєму серці, що Господь, який любить нас, є завжди біля тебе. Будь завжди спокійний та усміхнений, навіть у хвилини сумніву та незгод. Потішай тих, які переживають нелегкі часи, забуваючи часом навіть про себе. Поширюючи радість всюди, здобуваєш її для себе.

(св. Йоан Павло II)

Додаток 3

Мт 5, 1-12

Блаженні вбогі духом, бо їхнє Царство Небесне.

Блаженні тихі, бо вони успадкують землю.

Блаженні засмучені, бо будуть утішені.

Блаженні голодні та спрагли справедливости, бо вони наситяться.

Блаженні милосердні, бо вони зазнають милосердя.

Блаженні чисті серцем, бо вони побачать Бога.

Блаженні миротворці, бо вони синами Божими назвуться.

Блаженні переслідувані за правду, бо їхнє Царство Небесне.

Блаженні ви, коли вас будуть зневажати, гонити та виговорювати всяке лихо на вас, обмовляючи мене ради.

Радійте й веселіться, бо нагорода ваша велика на небі.

Додаток 4

Вправа "Сенкан" до слова "щастя"

Сенкан — це вірш, що складається з п'яти рядків. Слово "сенкан" походить від французького слова "п'ять" і позначає вірш у п'ять рядків.

1 рядок має містити слово, яке позначає тему (зазвичай, це іменник).

2 рядок – це опис теми, який складається з двох слів (два прикметники).

3 рядок називає дію, пов'язану з темою, і складається з трьох слів (звичайно, це дієслова).

4 рядок є фразою, яка складається з чотирьох слів і висловлює ставлення до теми, почуття.

5 рядок - синонім до с слова у 1 рядку